

Onderwerp	
Stand van zaken Schoteroog	
Nummer	2020/847228
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
Afdeling	PG
Auteur	Woude, M. van der
Telefoonnummer	023-5113531
Email	mvdwoude@haarlem.nl
Kernboodschap	Haarlem werkt aan duurzaamheid. Op Schoteroog liggen kansen om duurzame elektriciteit van wind en zon lokaal op te wekken. De gemeente Haarlem heeft zelf geen grondpositie op deze locatie en faciliteert daarom drie geïnteresseerde partijen die er wel eigendom hebben in het proces om het lokaal opwekken van energie zo spoedig mogelijk gerealiseerd te krijgen. De gemeente Haarlem heeft Schoteroog opgenomen als zoeklocatie in de concept RES en werkt samen met lokale partners om de helft van de installaties in lokaal eigendom te krijgen. Indien de plannen op Schoteroog gerealiseerd worden kan dit voor 4.000 tot 6.000 huishoudens elektriciteit opleveren. In het meest gunstige geval kan er nog dit jaar een aanvraag voor zowel windmolen(s) als zonnepanelen zijn ingediend. Dit zou een grote stap zijn voor de opwek van duurzame energie in Haarlem.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter informatie naar de commissie Beheer. Op 18 juni 2020 tijdens de behandeling van de concept RES Noord-Holland Zuid in de commissie Beheer heeft wethouder Berkhout een informatienota toegezegd over het onderwerp Windmolens op Schoteroog. Deze nota gaat daar op in.
Relevante eerdere besluiten	- Informatienota Versnelling van het Duurzaamheidsprogramma (2017/93567), commissie Beheer 23 maart 2017. - Informatienota onderzoek naar een energiestrategie (2018/876579), commissie Beheer 14 februari 2019. - Concept Regionale Energie Strategie van Noord-Holland Zuid (Concept RES NHZ) (2020/391602), commissie beheer 18 juni
Besluit College d.d. 15 september 2020	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

Inleiding

In mei 2020 heeft het college de Concept RES NHZ vrijgegeven voor de procedure van wensen en bedenkingen. In deze Concept RES NHZ staat Schoteroog als zoekgebied opgenomen.

De plannen op Schoteroog dragen bij aan het doel om 750 TJ aan duurzame energie opwek in 2030 in Haarlem te realiseren. In november wordt het Actieplan 750 TJ aan u voorgelegd en kunt u beoordelen hoe groot de bijdrage van Schoteroog is in vergelijking met andere manieren om elektriciteit op te wekken in onze stad.

Werken aan duurzaamheid betekent niet alleen dat we veel meer schone energie moeten opwekken, het betekent ook dat we de biodiversiteit in en om onze stad moeten versterken. Deze twee zaken sluiten elkaar niet uit en kunnen mits slim toegepast elkaar zelfs versterken. Hier zijn zowel in Nederland als internationaal voldoende voorbeelden van.

Waar de energie opwekking bestuurlijk een plek krijgt in de RES, geldt datzelfde voor biodiversiteit in het Ecologisch Beleidsplan. Deze processen zullen komend najaar samenkomen met als doel om zowel optimaal energie op te wekken als optimaal bio diversiteit te realiseren. In de tussentijd wordt ook bij de lopende projecten zoals op Schoteroog met deze blik gekeken.

2. Kernboodschap

Haarlem werkt aan duurzaamheid. Op Schoteroog liggen kansen om duurzame elektriciteit van wind en zon lokaal op te wekken. De gemeente Haarlem heeft zelf geen grondpositie op deze locatie en faciliteert daarom drie geïnteresseerde partijen die er wel eigendom hebben in het proces om het lokaal opwekken van energie zo spoedig mogelijk gerealiseerd te krijgen.

De gemeente Haarlem heeft Schoteroog opgenomen als zoeklocatie in de concept RES en werkt samen met lokale partners om de helft van de installaties in lokaal eigendom te krijgen.

Drie partijen werken aan voorstellen:

De eigenaar van de huidige windmolens heeft een vervangingsplan.

Hiervoor is de eigenaar afhankelijk van strenge regels, zoals het beleid voor windmolens van de Provincie Noord-Holland, het Luchthavenindelingsbesluit Schiphol voor obstakels en radarverstoring voor het luchtverkeer en de Stelling van Amsterdam vanuit Unesco.

NV Afvalzorg, eigenaar van de afvalberg, verkent of er zonnepanelen op de afvalberg geplaatst kunnen worden. Hier moet o.a. rekening worden gehouden met beperkingen van Unesco voor de Stelling van Amsterdam en met natuurwaarden vanuit Natuur Netwerk Nederland (NNN).

Indien de bovenstaande plannen op Schoteroog gerealiseerd worden kan dit voor minimaal 4.000 huishoudens elektriciteit opleveren.

Tenslotte is Rijnland als eigenaar van de RWZI locatie op Schoteroog voornemens om de kansen voor het opwekken van elektriciteit met zon en/of wind te verkennen. Dit is nog in de verkennende fase en niet meegerekend.

In onderstaande nota wordt u nader geïnformeerd over de plannen, de werkwijze, wat de gemeente doet om de plannen gerealiseerd te krijgen, de planning en tenslotte ook de risico's. Er is vooral een grote afhankelijkheid van de Provincie Noord Holland en de verwachte aanpassing van haar beleid. Dit verklaart ook een groot deel van de tijd die het tot nu toe heeft gekost om de plannen gerealiseerd te krijgen. In het meest gunstige geval kan er nog dit jaar een aanvraag voor zowel

windmolen(s) als zonnepanelen zijn ingediend. Dit zou een grote stap zijn voor de opwek van duurzame energie in Haarlem.

3. Consequenties

Het vervangen van de huidige molens past bij bestaand beleid

Het past bij het coalitieakkoord Duurzaam Doen en bij de Concept Regionale Energie Strategie NHZ om marktpartijen te faciliteren bij het realiseren van projecten om duurzame elektriciteit van wind en zon lokaal op te wekken.

Rol gemeente Haarlem bij initiatieven Schoteroog

De gemeente heeft geen grondpositie op Schoteroog en faciliteert de eigenaren. De gemeente stelt zich hierbij proactief op, voert lobby bij het Rijk, de Provincie Noord-Holland en andere instanties, ondersteunt bij de procedures, organiseert bijeenkomsten en verbindt partijen. Vanuit de Concept RES NHZ dient voor de verdere uitwerking rekening te worden gehouden met:

- Zorgvuldig om gaan met het groen in de regio (NNN-gebied);
- transparantie in de afweging tussen ecologie, groen, recreatie en schoonheid enerzijds en de mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie anderzijds;
- natuurpositief ontwikkelen van de opwek is een belangrijke voorwaarde.

Omdat de gemeente geen grondpositie heeft op Schoteroog, ligt het initiatief bij de eigenaren. Zij zijn verantwoordelijk voor het leveren van een goede ruimtelijke onderbouwing en voor een participatietraject om de omgeving te betrekken.

Wanneer de eigenaren zo ver zijn dat ze een vergunning gaan aanvragen dan is de gemeente het bevoegd gezag voor de te doorlopen planologische procedure.

Provinciaal beleid is voor wind van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits' gegaan

Het provinciale beleid voor 'wind op land' vormde een groot obstakel voor de gemeente om proactief te handelen. Door de komst van het collegeakkoord 'Duurzaam doorpakken' van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland medio 2019 zijn er meer kansen voor wind op land in de Metropoolregio Amsterdam. In de concept Omgevingsverordening Noord-Holland welke op 5 oktober 2020 door Provinciale Staten wordt vastgesteld, wordt voorgesteld dat binnen de Metropoolregio Amsterdam, vooruitlopend op de Regionale Energie strategieën, opschalen en bouwen van windmolens mogelijk wordt gemaakt.

De eigenaar wil de huidige windmolens vervangen

De windmolens op Schoteroog zijn eigendom van het bedrijf Noord-Noordwest Wind B.V. (NNW). Vervanging van de huidige windmolens door dezelfde molens is geen optie. De molens zijn technisch en economisch afgeschreven (verouderde techniek en achterhaalde opbrengsten). NNW heeft eind 2019 twee varianten voorgesteld voor vervanging van de windmolens op de bestaande posities door nieuwe molens.

De gemeente heeft in januari 2020 bij IL&T een pretoets aangevraagd om na te gaan of de varianten van NNW haalbaar zijn. Op 20 maart heeft IL&T aan de gemeente laten weten dat zij alleen een enkele molen met een hoogte van 125 m kansrijk acht. NNW heeft aangegeven dat deze optie een mager verdienmodel kent en dat zij de businesscase van deze molen niet rond krijgt met alleen de

SDE subsidie. NNW onderzoekt nu of op een alternatieve wijze, bijvoorbeeld door middel van een postcoderoosproject, vervanging mogelijk gemaakt kan worden.

De molen van 125 m tiphoogte past binnen de regelgeving van het Activiteitenbesluit (geluid, slagschaduw, externe veiligheid).

Overige kansen op Schoteroog in het zoekgebied van de Concept RES NHZ

Behalve het vervangen van de huidige windmolens zijn er nog andere kansen in het RES zoekgebied. NV afvalzorg heeft het initiatief genomen om te onderzoeken of er op Schoteroog zonnepanelen gerealiseerd kunnen worden.

Verder zijn er kansen voor het lokaal opwekken van duurzame elektriciteit van wind en/of zon op de RWZI locatie Waarderpolder van Rijnland. Deze plannen behoeve nog dermate verdere uitwerking dat er nog geen afdoende informatie over beschikbaar is op dit moment.

Risico omdat de Provinciale verordening nog niet is vastgesteld

Het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland staat positief tegenover wind op land waarbij binnen het MRA gebied bij voorrang meer windmolens mogelijk zijn. De huidige verordening (PRV) maakt vervanging echter nog steeds niet mogelijk. De nieuwe concept omgevingsverordening Noord-Holland wordt naar verwachting op 5 oktober 2020 door Provinciale Staten vastgesteld en geeft meer mogelijkheden aan Gedeputeerde Staten voor windmolens.

Risico vanuit ruimtelijke beperkingen

Voor het zoekgebied Schoteroog geldt dat er speciale aandacht zal worden gegeven aan de effecten op de Stelling van Amsterdam (Unesco Werelderfgoed), de recreatie, de ecologische waarde van het groen en het compenseren van m2 van Natuur Netwerk Nederland (NNN).

Voor de afvalberg geldt dat de Provincie Noord-Holland zonnepanelen toestaat mits de kernkwaliteiten van de Stelling van Amsterdam niet worden aangetast. Ook de windmolens staan in het gebied van de Stelling van Amsterdam. Via de provincie is hierover overleg met Unesco. Het Recreatieschap is betrokken voor de recreatieve waarden en de stadsecoloog om de natuurwaarden te versterken.

Eigendom van de lokale omgeving

In het Klimaatakkoord en de concept RES NHZ is opgenomen dat het streven is om 50% van de productie van wind en zon in lokale handen te geven (burgers en bedrijven). Voor de RES is dit ook het uitgangspunt. NNW en Afvalzorg zijn hiervan op de hoogte. Bij de indiening van aanvraag van de omgevingsvergunning zal hierop ingegaan worden met concrete voorstellen.

4. Vervolg

De Concept RES NHZ is participatief tot stand gekomen in samenwerking met belanghebbenden. Via atelier sessies is samen aan de concept RES gewerkt met professionele partijen en vertegenwoordigers van belangengroepen, zoals de corporaties, de netbeheerders, energiecoöperaties, natuurverenigingen, terreinbeheerders etc. Dit heeft tot zoeklocaties geleid die in de concept RES NHZ staan opgenomen.

Vervolgens worden de zoeklocaties verder uitgewerkt tot projectlocaties en komen directer betrokkenen in beeld. Zo wordt er voor Schoteroog samengewerkt met de eigenaren, Rijnland, de instanties en belangengroepen zoals Park Management Waarderpolder, de energie-coöperaties en een vertegenwoordiging van de natuurwerkgroepen. Op zijn vroegst in november zouden de eigenaren de benodigde omgevingsvergunningen kunnen aanvragen, gevolgd door de benodigde SDE subsidies. De eigenaren op Schoteroog zijn vervolgens zelf verantwoordelijk voor een participatietraject waarin de omgeving wordt betrokken.